

W dniu podpisania układu odbył się w Zgorzelcu wielki wiec z udziałem wielotysięcznych tłumów obu narodowości, na którym przemawiali obaj premierzy.

W dniu 9 sierpnia układ zgorzelecki wniesiony został pod obrady Tymczasowej Izby Ludowej w Berlinie, która go jednomyślnie zatwierdziła.

Z okazji zakończenia III Kongresu SED przemawiał na wiecu w Berlinie imieniem delegacji PZPR sekretarz KC Edward Ochab, który m. in. oświadczył:

„Nie zapominamy o zbrodniach faszystów hitlerowskich, lecz znamy ich źródła. Wiemy, kto jest naprawdę winnym. I dlatego obce nam jest hasło polskiej szlachty i polskiej burżuazji, że „jak świat światem, Niemiec nie będzie Polakowi bratem“, hasło, które usiłowano wpoić narodowi polskiemu. Polska klasa robotnicza odrzuca to hasło na ten sam śmietnik historii, na którym znaleźli się polscy faszyci i szowiniści, reakcyjniści i wyzyskiwacze, oraz cała ich ideologia. Polscy robotnicy widzą w niemieckich proletariuszach swych braci klasowych...“

Sprawy okupacji zachodniej. Falę oburzenia i protestów wywołało w całych Niemczech uwolnienie z więzienia szeregu hitlerowskich przestępców wojennych, skazanych na długoletnie kary

więzienia, wśród nich wielkiego przemysłowca Flicka, b. ministra rolnictwa, twórcy teorii „Ziemi i krwi“ (Blut und Boden), Walthera Darré i szefa prasowego Trzeciej Rzeszy Dietricha. Inicjatywę do tych zwolnień dała przydzielona Wysokiemu Komisarzowi Mc Cloyowi komisja amnestyjna, o której utworzeniu pisaliśmy w Kronice w nr 7/8 „Przeglądu Zachodniego“. Skazany na dożywotnie więzienie b. generał Eberhard von Mackensen został zwolniony w końcu sierpnia na słowo honoru na siedmiodniowy urlop z więzienia w Werl (Westfalia).

— W związku z utworzeniem przedstawicielstw dyplomatycznych tzw. Republiki Związkowej Niemiec rzecznik amerykańskiej Wysokiej Komisji Alianckiej w Bonn podkreślił, iż sprawy polityki zagranicznej państwa bonńskiego pozostają nadal domeną Wysokiej Komisji, a przedstawiciele zagraniczni akredytowani być mogą tylko przy tej Komisji.

— „Związek ochrony podatników“ wniósł skargę przeciw dwudziestu posłom „sejmu związkowego“ w Bonn, których się oskarża, że głosowali za przeniesieniem stolicy do Bonn — co pociągnęło za sobą olbrzymie koszty — tylko w zamian za poważne łapówki od CDU.

Andrzej Józef Kamiński

ŻYCIE GOSPODARCZE

Uroczyste wręczenie przez Generalnego Sekretarza SED Planu 5-letniego Tymczasowemu rządowi Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Na III zebraniu partyjnym SED ustalono cyfry kontrolne dla Planu 5-letniego, przy czym partia poleciła swemu sekretarzowi generalnemu, Walterowi Ulbrichtowi, wręczyć opracowany Plan kompetentnym czynnikom rządowym celem dalszego przedłożenia go Izbie Ludowej.

Podkreślając olbrzymie znaczenie Planu dla życia gospodarczego i poli-

tycznego Republiki postanowiono nadać szczególnie uroczystą formę aktowi wręczenia. Uroczystość odbyła się w obecności prezydenta Wilhelma Piecka, całej Rady Ministrów, sztabu wyższych urzędników, oraz przedstawicieli różnych organizacji i partii politycznych.

Prezydent Pieck wskazał na wstępie na zasługi, jakie partia SED sobie zaskarbiła, dając swego czasu inicjatywę do opracowania Planu Dwuletniego. Następnie podkreślił niezwykłą wagę Planu 5-letniego w dziele odbudowy całych Niemiec. Zaznaczył rów-

niez, iż dzieło odbudowy i rozwoju gospodarczego poświęcone jest celom pokojowym, a naród niemiecki osiągnie dzięki niemu wspaniały rezultat i dobrobyt bez uzależnienia kolonialnego i gospodarczej niewoli.

Równocześnie z opracowanym Planem Ulbricht podał projekty szeregu rozporządzeń, które mają polepszyć byt pracującej ludności i winny być zdaniem SED wprowadzone jak najrychlej w życie. Szczególnie warunki w górnictwie ulec winny poprawie. Nie tylko jednak górnicy, lecz również personel techniczny, inżynierski oraz pracownicy produkcji i zbytu tej gałęzi eksploatacji będą mieli warunki polepszone. Płace mają być podwyższone od 8 do 30%, a nawet i więcej, i to od 1 września br. SED wysunęła też projekt dodatkowego zaopatrzenia na starość inteligencji technicznej zatrudnionej w zakładach uspołecznionych. Zaopatrzenie takie odnosi się również do wdów i sierot po powyżej wymienionych pracowników.

Doraźna poprawa zaopatrzenia ludności znalazła swój wyraz w projekcie rozporządzenia o przeznaczaniu do konsumpcji większej ilości mięsa i tłuszczów.

Zmianie ma również ulec opodatkowanie rzemiosła. Musi ono równać się wysokości podatku dochodowego, jaki płaci wermistrz zatrudniony w przedsiębiorstwie pokrewnej produkcji.

Zaprojektowano także redukcję kontyngentów zboża, które zobowiązali się dostarczać rolnicy. Odnosi się ona jednak wyłącznie do gospodarstw, nie powyżej 15 ha.

Zwrócono wreszcie uwagę na konieczność intensywniej rozbudowy Organizacji Handlowej. Jeszcze w bieżącym roku winna się podwoić ilość miejsc sprzedaży w stosunku do lipca br.

Ulbricht podkreślił w swym przemówieniu, iż roboty przygotowawcze do Planu 5-letniego należy jeszcze w tym roku rozpocząć. Zaznaczył tu w imieniu SED, że wkład pracy w odbudowę

uważa partia za fragment walki o Niemcy zjednoczone, pokojowe i demokratyczne. Niemcy Demokratyczne pragną żyć w przyjaźni ze Związkiem Sowieckim i krajami Demokracji Ludowej.

Prezes ministrów Grotewohl odbierając projekt Planu 5-letniego od Ulbrichta zapewnił ze swej strony, iż plan zostanie z punktu widzenia technicznego opracowany i ściśle sprecyzowany przez najlepszych fachowców. Otworzy on olbrzymie perspektywy rozwoju i promieniować może na wszystkie niemieckie kraje — gdy tylko powstaną potrzebne polityczne i prawno-państwowe podstawy, krąg jego działania będzie mógł się rozszerzyć. Tak tworzy się, oświadczył premier, wielkie dzieło pokoju, dzieło gigantycznej odbudowy, podczas gdy na zachodzie Niemiec generałowie obcych państw pobrzękują szabłami, przygotowując wojnę.

Aktualne zagadnienia przemysłu uspołecznionego. W związku z planem 5-letnim minister przemysłu Niemieckiej Republiki Demokratycznej Fritz Selbmann zakreślił szereg zasadniczych zagadnień i celów, które w okresie bieżącym stoją przed życiem gospodarczym kraju. Podkreślił również braki i niedociągnięcia, jakie dały się zauważyć w wykonaniu planu gospodarczego za I półrocze r. 1950.

Przygotowanie do Planu 5-letniego wymaga w wielu dziedzinach, a zwłaszcza w przemyśle prac, które do końca 1950 r. muszą być zakończone. Ważnym bardzo środkiem zmierzającym do przedterminowego wypełnienia Planu gospodarczego stanowi współzawodnictwo pracy, które na terenie przemysłu uspołecznionego w IV kwartale rb. szczególnie się zaznaczy.

Istnieją zasadnicze zagadnienia, które w obrębie Niemieckiej Republiki Demokratycznej stanowić będą w następnych 5 latach punkty ciężkości życia gospodarczego.

Selbmann podkreśla tu duży program dalszej rozbudowy przemysłu że-

laznego i stalowego. Plan 5-letni stawia wielkie wymagania, gdyż przewiduje produkcję 2,2 milionów ton stali walcowanej, co wymaga wyprodukowania około 3 milionów ton stali surowej. Tak stosunkowo duża wytwórczość pociąga za sobą konieczność odkrycia nowych źródeł surowców — kopalni rud. Praca w tym kierunku została już rozpoczęta, gdyż z chwilą zapoczątkowania Planu 5-letniego roboty pionierskie mają być wykonane.

Dziedzina metali nieżelaznych to drugi ze wspomnianych przez ministra punkt ciężkości życia gospodarczego. Wiadomo powszechnie, jak duże znaczenie przedstawiają metale kolorowe dla przemysłu. Przy czym należy zaznaczyć, iż obecnie tzw. metale strategiczne na rynku światowym prawie wcale się nie ukazują. Mimo stosowania tu w miarę możliwości surogatów oraz jak najdalej idącej oszczędności nie można bez nich się obyć przy rozbudowie przemysłu w myśl założeń Planu 5-letniego. Stąd konieczność powiększenia i rozszerzenia zakładów zajmujących się przeróbką wyżej wymienionych metali oraz ewentualnie klasyfikacją wydobycia odpowiednich rud. Tak np. na skutek geologicznych poszukiwań natrafiono na nowe pokłady rudy zawierającej miedź, a Plan 5-letni eksploatację jej oraz przeróbkę wciąga w orbitę swych przewidywań i wyliczeń. Prace przygotowawcze w tej dziedzinie podejmię się jeszcze przed jego rozpoczęciem.

Za dalszą konieczność gospodarczą Selbmann uważa rozwój przemysłu maszyn ciężkich. Plan o dużym rozmachu nie może się obyć bez produkcji w tej dziedzinie, która wykazuje znaczne braki i wymaga stanowczej rozbudowy. Walter Ulbricht powiedział na III Zjeździe Partyjnym, że 24 zakłady budowy maszyn zostaną rozszerzone i dostosowane do produkcji specjalnej. Będą one budowały maszyny najcięższej konstrukcji. Tutaj czyni się również przygotowania, by z chwilą rozpo-

częcia Planu 5-letniego mieć już podstawy do produkcji.

Wreszcie Selbmann wymienia przemysł budownictwa okrętowego. Przewiduje się budowę znacznej ilości kutrów różnego rodzaju w okresie trwania Planu. Mają one podnieść rybołówstwo morskie. Idzie się tu jednak jeszcze dalej. Mają być zbudowane w starych stoczniach odpowiednio wyremontowanych, względnie powiększonych, okręty morskie o poważnym tonażu, które staną się zalążkiem nowej floty handlowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Rozbudowa przemysłu okrętowego nie może być przeprowadzona bez powstania czy stosownego powiększenia szeregu innych dziedzin życia przemysłowego. Również i tutaj trzeba teren przygotować, by z rozpoczęciem realizacji Planu można było konkretnie przystąpić do właściwej pracy.

Zagadnieniem podstawowym jest nadal wzrost wydajności pracy. Muszą być tu zastosowane nowe metody opierające się na wymianie doświadczeń z sowieckimi specjalistami. Brygady pracy produkujące w przemyśle zespołowo okazały się organizacjami bardzo pożytecznymi i dały duże rezultaty. Będzie się je upowszechniało tak, by istniały one w każdym przedsiębiorstwie. Jak dalece zastosowanie nowych metod pracy wpłynąć może na zaoszczędzenie surowca, ilustruje rozwój w dziedzinie przemysłu meblowego. Właśnie na skutek zastosowania nowych metod można było zaoszczędzić do 30% drzewa, co umożliwi w IV kwartale br. dodatkowe wyprodukowanie z zaoszczędzonego drzewa kilkuset kompletów urządzeń domowych.

Wydajność pracy wzrośnie również na skutek zwyżki płac, z którą to inicjatywą wystąpił SED składając na ręce premiera rządu projekt Planu 5-letniego. Nastąpić też musi w przemyśle uspołecznionym rewizja norm pracy, które opierać się będą na racjonalnych przesłankach technicznych.

Selbmann omawiał jeszcze problem uzupełnienia sił fachowych i tworzenia kadr dla przemysłu uspołecznionego. W myśl uchwały Rady Ministrów uspołecznione zakłady przemysłowe przyjąć muszą w jesieni 1950 r. ponad 75 000 nowych uczniów. Wobec tego dla około 18 000 uczniów trzeba będzie urządzić egzaminy końcowe w terminie wcześniejszym, nadto będzie trzeba powiększyć ilość miejsc w szkołach technicznych. Zaraz po ukończeniu szkoły technicznej absolwenci otrzymają pracę, która dla nich będzie już przygotowana. Nie będą więc oni miesiącami tracili czas bezczynnie szukając posady. Akcja ta prowadzona jest przez ministerstwo przemysłu. W związku z tym wiąże się zagadnienie przyjmowania nowych studentów do szkół inżynierskich i wyższych szkół technicznych. Same zakłady uspołecznione dostarczą jesienią szkołom inżynierskim 3 600 studentów, a około 1 000 studentów ma być poza tym nowo przyjętych na wyższych szkołach technicznych. Prowadzi się dalszą rozbudowę wyższej szkoły technicznej w Dreźnie, Akademii Górniczej we Freibergu oraz szeregu szkół inżynierskich w obrębie Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Istnieje oczywiście wiele aktualnych problemów w przemyśle uspołecznionym. Selbmann stwierdza jednak, że korzystając z wielkiego doświadczenia Związku Radzieckiego należy szczególnie skupić uwagę na problemach tworzących punkty ciężkości w tej dziedzinie. Minister zaznacza, że każdy pracownik przemysłu przyczyniający się do pokonania trudności, które wyłaniają się w orbicie tych punktów ciężkości (wąskie gardło) tych wrażliwych zagadnień, przyczynia się do przygotowania terenu pod budowę wielkiego dzieła Planu 5-letniego. Plan ten poświęcony jest pokojowi i stworzyć ma zdrową gospodarkę niemiecką.

Sprawozdanie Ministerstwa Planowania Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W I półroczu 1950 wyko-

nano w 106% plan gospodarczy przewidziany dla produkcji przemysłowej. Licząc kwartałami, w II kwartale br. wykonanie planu przemysłowego wyrażało się w 107,5%. W rolnictwie osiągnięto w 1950 r. wydajność przedwojenną z ha, a częściowo przekroczono ją nawet. Fakty te napawają otuchą i wykazują, że w ludowo-demokratycznej części Niemiec ludność zrozumiała olbrzymie znaczenie pracy i stara się tą drogą podnieść dobrobyt i odbudować zniszczony kraj.

Okazuje się, że produkcja przemysłowa w II kwartale br. wzrosła o 26,6% w stosunku do tego samego kwartału roku poprzedniego. Przedsiębiorstwa uspołecznione, spółdzielcze i prywatne — wszystkie wniosły tutaj swój udział. Największe przekroczenie planu w II kwartale br. wykazuje przemysł lekki — 125%. Przemysł energetyczny wykonał swój plan w 119%, przemysł metalurgiczny w 118%.

Tak więc wypracowano w II kwartale ponad plan znaczne ilości stali, żelaza, miedzi, węgla brunatnego, benzyny, cementu, obrabiarek, papieru, oraz szeregu innych artykułów. Sprawozdanie stwierdza, iż nie należy przemlezać, że w niektórych dziedzinach produkcji plan nie został wykonany, odnosi się to szczególnie do węgla kamiennego i pewnych dziedzin kopalnictwa górniczego, do produkcji lokomotyw, wagonów kolejowych, samochodów osobowych i ciężarowych, sztucznego jedwabiu oraz wyposażenia niektórych zakładów przemysłowych.

W rolnictwie siewy wiosenne wykonane zostały w 1950 r. znacznie lepiej niż w r. 1949. Zostało też ono obecnie znacznie lepiej zaopatrzone w nawozy sztuczne. Na skutek zasiewów przeprowadzonych we właściwym czasie oraz zastosowania większych ilości niż w r. ubiegłym nawozów sztucznych zbiory wypadną niewątpliwie o wiele lepiej niż w latach poprzednich.

Stan inwentarza żywego powiększył się bardzo poważnie. Porównując stan

trzody chlewnej z czerwca br. z tym z czerwca 1949 r. notuje się wzrost o 1,5 miliona sztuk, ilość zaś bydła wzrosła w tym samym czasie o 400 000 sztuk. Nastąpiło to mimo znacznego uboju.

Wzrost wydajności rolnictwa oraz wzrost artykułów konsumcyjnych jak i zwiększenie importu produktów spożywczych i surowców z ZSRR oraz krajów Demokracji Ludowych spowodowały podniesienie się poziomu życia ludności. Konsekwentnie przeprowadzona przez Organizację Handlową obniżka cen w okresie od marca do maja na artykuły spożywcze i przemysłowe stała się przyczyną podniesienia obrotów w handlu uspołecznionym. W II kwartale rb. obroty zwiększyły się więcej niż podwójnie w stosunku do II kwartału r. ub. Zaopatrzenie ludności w artykuły spożywcze i przemysłowe podniosło się też znacznie.

Również w handlu zagranicznym osiągnięto rezultaty. Zwiększył się obrót w tym handlu w II kwartale br. o 71% w stosunku do kwartału I, w porównaniu do II kwartału 1949 r. o 101%.

W II kwartale 1950 r. zawarto umowy handlowe z ZSRR, Polską, Bułgarią i Węgrami.

Umowy te przewidują znaczne rozszerzenie wymiany handlowej. Nastąpi zatem import ważnych surowców, artykułów spożywczych i innych towarów do Niemieckiej Republiki Demokratycznej, które służyć będą potrzebom gospodarczym i przyczynią się do dalszego wzrostu poziomu życia. Zawarto również porozumienie kredytowe z ZSRR, Polską, Czechosłowacją i Węgrami.

Przewiduje się w planie eksportowym i importowym na r. 1950 dwukrotny wzrost obrotów w stosunku do r. ubiegłego. Rozwój ten odbywa się dzięki ścisłym stosunkom gospodarczym, które zostały zawiązane przez NRD z ZSRR i krajami Demokracji Ludowych.

Podniesienie produkcji przemysłowej spowodowało zwiększenie liczby zatrudnionych. Ilość pracowników czynnych

w przemyśle Republiki w II kwartale rb. w porównaniu z tym samym okresem ub. r. powiększyła się o około 240.000 osób. Z liczby tej przypada 170.000 na zakłady uspołecznione.

Rząd Niemieckiej Republiki Demokratycznej przyjął projekt ustawy o Planie 5-letnim i polepszenia warunków egzystencji ludności pracującej. Na posiedzeniu rady ministrów dnia 17 sierpnia ministerstwo planowania otrzymało polecenie, aby w porozumieniu z innymi ministerstwami i poszczególnymi rządami krajowymi opracowało ustawy o Planie 5-letnim w myśl żądań SED złożonych rządowi 10 sierpnia br. Również propozycje zmierzające do polepszenia warunków życia ludności zostały przyjęte.

Na tymże posiedzeniu rada ministrów przyjęła do wiadomości sprawozdanie ministra planowania Henryka Rau'a w przedmiocie wykonania Narodowego Planu Gospodarczego na II kwartał br. oraz Planu Inwestycyjnego za I półrocze. Rada Ministrów stwierdziła przy tym, że wykonanie Planu Inwestycyjnego w I-szym półroczu nie przedstawia się zadowalająco. Odpowiedzialni za wykonanie Planu Inwestycyjnego ministrowie Republiki i poszczególnych krajów nie poświęcili temu zagadnieniu właściwej uwagi. Minister Selbmann omawiając wykonanie Planu za I i II kwartał br. przytoczył szereg cyfr ilustrujących bardzo poważne w tej dziedzinie niedociągnięcia. Według niego w I półroczu Plan Inwestycyjny wykonany został tylko w 33%. Przytacza on, że Plan Inwestycyjny ministerstwa zdrowia wykonano w 25%, min. komunikacji w 29,9%, min. przemysłu w 39%, min. oświaty narodowej w 33% i ministerstwa handlu i zaopatrzenia w 10,9%. W min. przemysłu szczególne braki wykonania Planu Inwestycyjnego zaznaczyły się w metalurgii, przemyśle lekkim, spożywczym i energetycznym. Nie wykorzystano środków, które w planie na rb. przewidziane są na budowę pomieszczeń dla

nowych osiedleńców na roli. Także możliwości inwestycyjne poszczególnych krajów nie zostały dostatecznie wykorzystane. Ten ujemny stan rzeczy należy tłumaczyć tym, że środki przeznaczone na inwestycje zostały na rok bieżący w stosunku do roku poprzedniego znacznie podwyższone, a niedostateczne przygotowanie poszczególnych ministerstw oraz instytucji gospodarczych pod względem organizacyjnym spowodowało niemożność podołania zwiększonym zadaniom.

Niezależnie jednak od powyższego uruchomiono w omawianym półroczu nowe jednostki produkcyjne. Powstały zakłady energetyczne dla eksploatacji węgla, produkcji sztucznego jedwabiu itd. Podjęto też odbudowę wielu miast Republiki oraz ważnych skupisk przemysłowych, szczególnie dotyczy to Berlina jako stolicy Niemiec.

Przygotowania do Jesiennych Targów Lipskich. Jak corocznie, Lipsk przygotował Targi Jesienne, które otwarte zostały 27 sierpnia. W tym roku w Targach bierze udział 6000 wystawców, co stanowi postęp w stosunku do roku ubiegłego. W Targach Jesiennych 1949 liczba wystawców wynosiła 5375.

Obszar przeznaczony na stoiska wynosi 75 000 m². Cały teren Targów jest o 10% większy niż w r. ub. Około 10% wystawców pochodzi z Niemiec zachodnich. Znaczna ilość państw zagranicznych wzięła w Targach udział. Poza Związkiem Radzieckim i państwami Demokracji Ludowych są to Francja, Włochy, Holandia i Szwajcaria. Czyni się duże przygotowania, by zwiedzającym ułatwić komunikację i dać możliwość zakupów.

Niemcy zachodnie interesowały się bardzo żywo tegorocznymi Targami, a dowodzi tego wprost rekordowy popyt na zaświadczenia targowe, które umożliwiają wzięcie w nich udziału. Między wielu miastami, które okazują zainteresowanie, wyróżnia się Hamburg. Kryzys gospodarczy odczuwany bole-

śnie w zachodnich częściach Niemiec stanowi żywy kontrast tego, co się dokonuje w Niemieckiej Republice Demokratycznej i co znajduje swe odzwierciedlenie w Targach Jesiennych w Lipsku.

Pierwsza Wystawa Rolnicza w Niemieckiej Republice Demokratycznej w Lipsku. W okresie od 15—24 września rb. odbyła się w Lipsku na terenach targowych Wystawa Rolnicza; jej zorganizowanie rada ministrów Republiki powierzyła niemieckiemu Towarzystwu Rolniczemu, które ma siedzibę w Berlinie. Prezydent Wilhelm Pieck otworzył Wystawę, a w czasie jej trwania odbył się zjazd pracowników rolnych i leśnych z całych Niemiec. Do Lipska przybyło 80 000 chłopów, 8000 traktorzystów, 6000 robotników rolnych, wielu przedstawicieli zatrudnionych w rolnictwie specjalistów. Przybyły również liczne delegacje z zachodnich Niemiec oraz delegacje chłopów z zagranicy.

Wielka demonstracja w dniu otwarcia wystawy rozpoczęła się pochodem wielu tysięcy chłopów.

Perspektywy Planu 5-letniego oraz nowe rozporządzenia. Prasa NRD poświęca z natury rzeczy wiele miejsca omawianiu Planu 5-letniego i perspektywom, jakie on otwiera. I tak produkcja przemysłowa rb., która w Niemieckiej Demokratycznej Republice osiągnęła poziom r. 1936, a częściowo nawet go przekroczyła, do końca r. 1955 zostanie podwojona. Poziom życia ludności pracującej przekroczył o wiele przedwojenny.

Górnictwo zajmuje szczególnie ważną pozycję kluczową w Planie 5-letnim, gdyż w dużej mierze od jego rozwoju uzależniony jest wzrost produkcji w innych dziedzinach przemysłu. Podkreśla się w prasie gospodarczej, że z końcem 1955 r. wzrosła ona globalnie do 194%, licząc produkcję roku bieżącego za 100. Najwięcej powiększy się eksploatacja rud żelaznych, gdyż o 465%.

W r. 1955 ma się wydobyć np. 205 milionów ton węgla brunatnego, 4 miliony ton węgla kamiennego, 56 milionów ton brykietów, 1,8 milionów ton rudy żelaznej, 900.000 ton rudy miedzianej. Oczywiście wymagać to będzie zbudowania wielu nowych urządzeń i fabryk oraz powiększenia już istniejących.

Wskazuje się również na pewne braki, które się zaznaczyły w niektórych gałęziach przemysłu.

W górnictwie węglowym nie wykonano np., jak to było w olbrzymiej większości innych dziedzin życia gospodarczego, przedterminowo (w przeciągu 1½ roku) Planu 2-letniego, co stoi w związku z niewystarczającym wyposażeniem technicznym, brakiem sił roboczych i uposażeniem pracowników. Według opinii kompetentnych czynników składało się również na to małe uświadomienie polityczne mas pracujących. Te braki, które występowały szczególnie jaskrawo w górnictwie węglowym, zaznaczyły się, choć w mniejszym stopniu i w innych działach górnictwa. W prasie podkreśla się, że zaniedbania w górnictwie są spuścizną reżimu wielkokapitalistycznego. Od r. 1945 pracowano nad usunięciem zła. W r. 1946 zawarto nową umowę taryfową, która polepszyła płace i warunki zaprowiantowania szerokim rzeszom pracowników. Niemniej brak było dotąd śmiałych pociągnięć, które by pracującym w tak ciężkim zawodzie jak górnictwo dały odpowiednie wynagrodzenie. Dotąd przeciętny zarobek w górnictwie był około 30% niższy niż w przemyśle metalowym, a pracownik w

Organizacji Handlowej zarabiał więcej niż górnik.

Dopiero niedawno SED zainicjowała radykalną zmianę. Walter Ulbricht referując Plan 5-letni i wręczając go uroczystie premierowi wystąpił również z poglądem, że w przemyśle o zasadniczym znaczeniu (górnictwo, przemysł ciężki) płace winny być najwyższe, gdyż praca jest tam szczególnie ciężka i wymaga głębszych wiadomości fachowych. Poza tym wyższe płace wpłyną na większy dopływ sił roboczych. Zażądał, by płace dla pracujących w górnictwie zostały od września br. poważnie podwyższone. Także problem mechanizacji w przemyśle górnictwem oraz lepszemu wyposażeniu technicznemu został zdecydowanie postawiony. Tą drogą będzie można robotnika odciążyć od najcięższych robót i stworzyć mu lepsze warunki pracy.

Odpowiednie przygotowanie kadr oraz intensywne szkolenie zapewnić ma wystarczający dopływ pracowników do górnictwa. Sięgając zaś do wzorów ZSRR, gdzie górnik zajmuje tak pod względem wynagrodzenia jak i socjalnym należne mu stanowisko, ustala się obecnie również dla górnika Niemieckiej Republiki Demokratycznej sprawiedliwe, lepsze warunki egzystencji i szereg praw honorowych (mundur górnika, odznaczenia itd.).

W ten sposób — podnosi zgodnie demokratyczna prasa niemiecka — czynniki kierujące życiem polityczno-gospodarczym zapewnią najważniejszym przemysłom właściwe ich miejsce, a pracownikom warunki, na które w pełni zasługują.

Michał Zakrzewski

ŻYCIE KULTURALNE

Układ dotyczący współpracy kulturalnej Niemieckiej Republiki Demokratycznej z Rzeczpospolitą Polską. W dn. 6 czerwca 1950 roku podpisana została w Warszawie umowa pomię-

dzy prowizorycznym rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej a rządem Rzeczypospolitej Polskiej dotycząca technicznej i naukowo-technicznej oraz kulturalnej współpracy oby-